

Referat af workshop i invasive arter

Havforsker mødet d. 25 januar 2007

Referent: Peter Stæhr

Der var i alt 40 fremmødte til workshoppen med repræsentanter fra forskning, kommuner, miljøcentre, DFU, DMU, DHI, Skaldyr centeret, private virksomheder, Skov og naturstyrelsen, dagspressen, mv. (se adresselisten). Siden mødet har der desuden været henvendelser fra en håndfuld interesserede personer.

Ole Tendal bød velkommen og fortalte kort om baggrunden for oprettelsen af workshoppen. Ifølge Ole er der en stigende interesse i at få et overblik over antallet af invasive marine planter og dyr. Dels fra den brede offentlighed repræsenteret ved en nyhedshungrende dagspresse, men også fra folk som beskæftiger sig med miljøforvaltning, anvendelse af marine ressourcer og endelig fra forskere som er interesseret i at forstå effekterne af invasive arter på økosystemerne.

Efter en kort præsentationsrunde holdt Erik Hoffman et oplæg om nye arter i Limfjorden. Den efterfølgende diskussion afgrænsede en bred vifte af problemstillinger:

1. Vi har brug for en bedre definition af hvad invasive arter er. Ordet invasiv er i sit udgangspunkt aggressivt og indikerer en invandring som går ud over nogen. I nogle tilfælde er dette rigtigt, men i andre er det tale om en mere gradvis og i nogle tilfælde naturlig udveksling af arter (husk der er også nogle arter som forsvinder!), som endda kan vise sig at være gavnlige. Tilfældige og midlertidige gæster forekommer desuden ofte.
2. Hvor aggressive er de enkelte arter? Vi har behov for et redskab eller en metode til at lave en risikovurdering af de enkelte arters effekt på økosystemerne. Det er ikke altid sikkert at en invasiv art udgør et problem eller en trussel om vil. En risikovurdering bør inkludere information om udbredelses potentiale, effekt på andre arter og økologiske effekter (ændringer i fødekædestruktur, næringsstof cyklus mv). Endelig er der nogle arter som er direkte giftige (f.eks. indenfor fytoplanktonet). En ide at konsulterer andre landes strategi (eks. Australien)
3. Der skal oprettes en national database, hvor offentligheden har mulighed for at skaffe sig et overblik over hvilke arter der vurderes som invasive, hvor de er observeret, deres invasions historie, deres udbredelses potentiale, en vurdering af artens trussel mod økosystemet (risikovurdering) mv. Det skal besluttes hvem som administrerer databasen.
4. Det er vigtigt med en kvalitetssikring af indberetningerne til databasen. Ole Tendal foreslog at Zoologisk museum, KU kan tage sig af fauna mens afdeling for alger, KU tager sig af floraen. Disse institutioner skal have referencesamlinger til identifikation. Dette arbejde skal organiseres og finansieres.
5. Er det muligt at bekæmpe arter som udgør en trussel? Der er ikke mange succeshistorier. Vigtigt at overveje/vurdere de mulige negative konsekvenser for det øvrige økosystem.
6. Måske er de invasive arters medfølgende parasitter og sygdomme et større problem end selve arterne?
7. Kan vi forvente en større og mere voldsom indvandring af nye sydlige arter i takt med den globale klimaopvarmning?
8. Hvordan kommer arterne hertil? Ballast vand, begroning på skibe, udsætning af dyr og planter, naturlig vandring.

9. Hvad afgør om en nyindvandet art etablerer sig? Artens tolerance overfor temperatur, salinitet, lys, fysisk forstyrrelse, egnet substrat mv. Hvad betyder i den sammenhæng etablering af nye kunstige rev, f.eks. havmølleparker?
10. Hvilke økonomiske potentialer er der i de nye arter? Udvinding af carragener fra makroalger, opdræt af skaldyr mv.

Ulrik Chr. Berggreen fra Skov og Naturstyrelsen, fortalte at SNS netop har fået til opgave at udarbejde en national strategi for invasive arter. SNS er derfor meget interesseret i emnet, men SNS's rolle i etablering af database, kvalitetssikring mv. var ikke tydelig. Det lød ikke til at der er afsat ekstra ressourcer til opgaven.

Ole Tendal foreslog at der etableres en styregruppe med repræsentanter fra forskellige institutioner. Det blev besluttet at denne styregruppe skal holde et møde i løbet af foråret, evt på Zoologisk museum?

Endelig gjorde Peter Stæhr opmærksom på et symposium om Marine introducerede arter i DK, som afholdes d. 17 august 2007 i København. Se vedlagte indbydelse.

Dette referat er skrevet ud fra nogle få notater jeg gjorde til mødet. Kommentarer, forslag og rettelser er yderst velkomne.

Mvh. Peter Stæhr

Hillerød d. 29/1/07